

АТЫРАУ ВАГОН ҚҰРАСТЫРУ ЗАУЫТЫ БАЗАСЫНДА ҒЫЛЫМИ-ЗЕРТТЕУ ОРТАЛЫҒЫНЫҢ АШЫЛУЫ – ҮЛКЕН ЖЕТІСТІК. СОНАУ БІР ЖЫЛДАРҒА БІЗ ВАГОНДАРДЫ РЕСЕЙДЕН, БЕЛОРУССИЯДАН, БАСҚА ДА ЕЛДЕРДЕН САТЫП АЛЫП ЖҮРГЕН ЕДІК. АЛ ЕНДІ ЖАҢА КӘСІПОРЫНДА ВАГОН ДОҒАЛАҚТАРЫНАН БАСТАП, ТОЛЫҚ ЦИКЛДІ ӘРТҮРЛІ ЖҮК ВАГОНДАРЫН ӨЗ ЖЕРІМІЗДЕ ҚҰРАСТЫРУҒА МҮМКІНДІК ТУДЫ. ОНЫҢ ҮСТІНЕ ЗАМАНАУИ ОСЫНДАЙ ОРТАЛЫҚТАН СЫНАҚТАН ӨТКЕН ВАГОНДАРДЫҢ САПАСЫ ЖАҚСЫ БОЛАТЫНЫ СӨЗСІЗ.

Қанат ӘЛМАҒАМБЕТОВ,
KAZLOGISTICS Қазақстан көлікшілер одағының Бас директоры

№54 (3201)
17/07/2026

ҚАЗАҚСТАН ТЕМІРЖОЛШЫСЫ

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ КӨЛІК-ЛОГИСТИКАЛЫҚ БАСЫЛЫМ
1931 ЖЫЛДЫҢ 12 МАМЫРЫНАН ШЫҒА БАСТАДЫ

ФОРУМ В ШАНХАЕ: НОВЫЕ ТЕХНОЛОГИИ И ВОЗМОЖНОСТИ

В городе Шанхае (КНР) состоялся международный бизнес-форум «Казахстан – Китай: транспортно-логистическое сотрудничество и электронная коммерция – новые технологии, новые возможности», организованный АО «НК «Қазақстан темір жолы».

В работе форума приняли участие председатель правления АО «Самрук-Қазына» Нурлан Жакупов, заместитель руководителя Администрации Президента РК Асель Жанасова, помощник Президента РК по вопросам цифровизации Куанышбек Есекеев и другие.

В рамках бизнес-форума руководство АО «НК «Қазақстан темір жолы» провело серию двусторонних встреч с руководителями крупнейших транспортно-логистических и технологических компаний Китая.

Основными темами обсуждения стали дальнейшее развитие Транскаспийского международного транспортного маршрута (Среднего коридора), увеличение объемов перевозок, реализация совместных инфраструктурных и логистических проектов, цифровизация транспортных процессов, внедрение технологий искусственного интеллекта и расширение инвестиционного сотрудничества.

– Конкурентоспособность транспортных маршрутов сегодня зависит уже не только от инфраструктуры. Все большую роль играют данные, цифровизация транспортных процессов, искусственный интеллект, которые становятся ключевыми факторами повышения эффективности перевозок,

скорости принятия решений и качества логистических сервисов, – в своем выступлении на бизнес-форуме отметил председатель правления АО «Самрук-Қазына» Нурлан Жакупов.

По итогам проведенных встреч стороны подтвердили взаимную заинтересованность в расширении стратегического транспортно-логистического сотрудничества, реализации совместных инфраструктурных проектов и внедрении современных цифровых технологий.

Развитие сотрудничества с китайскими партнерами будет способствовать укреплению роли Казахстана как ключевого транзитного хаба Евразии и повышению конкурентоспособности Транскаспийского международного транспортного маршрута.

Также в рамках мероприятия подписан пакет соглашений с китайскими партнерами о сотруд-

ничестве в сфере ИТ-инфраструктуры, портовой и терминальной логистики, судостроения, цифровизации транспортных процессов и развития международных транспортных коридоров.

Общая сумма подписанных документов оценивается примерно в 400 миллионов долларов, часть контрактов номинирована в юанях и тенге.

В частности, АО «НК «Қазақстан темір жолы» подписало документы с China Harbour Engineering Company Ltd, Sichuan Port and Shipping Investment Group Co., Ltd., COSCO Shipping Container Lines Co., Ltd., Global DTC Kazakhstan Ltd., NIZE Intelligent Technology Co., Ltd., China Railway Container Transport Co., Ltd., ООО «Группа компаний «Порт Ляньюньган», Jiangsu Haizhongzhou Shipping Industry Co., Ltd., а также ТОО «Хуавей Текнолоджиз Казахстан».

Жаныбек КЕНЕС

ҮЗДІКТЕР ҚАТАРЫНДА

Астана қаласында China Economic Information Service (CEIS) ұйымының «Синьхуа» агенттігінің ақпараттық қолдауымен және BRI International Green Development Coalition ұйымымен бірлесіп ұйымдастырған Outstanding ESG Cases in Central Asia халықаралық конференциясы өтті.

Конференция аясында Орталық Азия елдері кәсіпорындарының үздік 60 ESG-кейсі таныстырылды.

Халықаралық сарапшылар қауымдастығы мен Қытай және Орталық Азия елдерінің талдау орталықтарының сараптамалық бағалау қорытындысы бойынша ҚТЖ-да корпоративтік әлеуметтік жауапкершілік саясаты аясында жүзеге асырылып жатқан «Қолайлы еңбек жағдайларын жасау» бағдарламасы Орталық Азиядағы үздік 25 ESG-тәжірибенің қатарына енді.

«Қазақстан темір жолы» ҰК» АҚ тәжірибесі «Орталық Азияның үздік 13 ESG-тәжірибесі» жинағына енгізілді. Бұл – компанияның тұрақты бизнесті дамыту, қызметкерлерге қамқорлық көрсету және үздік әлеуметтік бастамаларды енгізу бағытында жүргізіп отырған жұмысының тиімділігін мойындаудың айқын дәлелі.

Бекзат МҰҚАШЕВ

ИТ-ПЛАТФОРМА ҚТЖ

АО «НК «Қазақстан темір жолы» ввело в промышленную эксплуатацию информационную систему KTZ Cargo Reporting.

Платформа стала одним из крупнейших ИТ-проектов компании последних лет. Благодаря ее внедрению ҚТЖ отказалось от зарубежного программного обеспечения, использовавшегося более 30 лет, и заменил ранее применявшуюся систему ЕКиОДВ собственной казахстанской разработкой. Это позволило обеспечить технологическую независимость и повысить эффективность управления перевозочными данными.

Новая система построена на современной микросервисной архитектуре и объединяет централизованное хранилище данных, инструменты автоматизированного контроля информации, интеграцию с корпоративными системами, а также средства аналитики и формирования отчетности.

По данным ҚТЖ, внедрение KTZ Cargo Reporting ускорило обработку перевозочных данных, сократило сроки подготовки аналитической отчетности, повысило качество контроля информации и позволило автоматизировать ряд бизнес-процессов.

В дальнейшем функционал платформы планируется расширять, развивая аналитические возможности и внедряя интеллектуальные инструменты обработки данных.

Айлин БАУРЖАН

ТАСЫМАЛ КӨЛЕМІ АРТҚАН

Қазақстан мен Қытай арасында жүк тасымалының көлемі артып отыр. Биылғы жылдың алғашқы жартыжылдығының қорытындысы бойынша ол 18,7 млн тоннаға жетіп, өткен жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 9%-ға өскен.

Жүк тасымалының екі бағытында да оң динамика байқалады. Алты айдың қорытындысы бойынша Қытайдан Қазақстанға 7,0 млн тонна жүк тасымалданып, өткен жылдың бірінші жартыжылдығымен салыстырғанда 9%-ға артты.

Ал Қазақстаннан Қытай бағытына 11,7 млн тонна жүк жөнелтіліп, бұл да өткен жылдың сәйкес кезеңіндегі көрсеткіштен 10%-ға жоғары болды. Оның ішінде Қытайға экспорттық тасымалдар: кен, құрама жем, қара және түсті металдар, астық, мұнай және мұнай өнімдері, сондай-ақ басқа да жүктер 8,5 млн тоннаны құрап, 2025 жылдың сәйкес кезеңімен салыстырғанда 20%-ға өсті.

Жүк тасымалы көлемінің артуына екі елдің теміржол әкімшіліктері арасындағы жүйелі өзара ынтымақтастық ықпал етуде. Шекара маңындағы инфрақұрылымды дамытуға, шекаралық өткелдердің өткізу қабілетін арттыруға және жүк тасымалы көлемін одан әрі ұлғайтуға қолайлы жағдай жасауға ерекше назар аударылууда.

Ислам ТАЛҒАТ

Ержан ЖАНАЛИЕВ,
менеджер департамента
социальной политики
АО «НК «ҚТЖ»:

НАША ЗАДАЧА – ПОМОЧЬ СЕМЬЯМ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ И СДЕЛАТЬ ТАК, ЧТОБЫ ДЕТИ С ХОРОШИМ НАСТРОЕНИЕМ НАЧАЛИ СВОЙ ПЕРВЫЙ УЧЕБНЫЙ ГОД. ПОЭТОМУ ЕЖЕГОДНАЯ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНАЯ АКЦИЯ «СОБЕРЕМ ДЕТЕЙ В ШКОЛУ» ОБЪЕДИНЯЕТ ЛЮДЕЙ, А УЧАСТИЕ ВОЛОНТЕРОВ И ДЕТЕЙ НАШИХ РАБОТНИКОВ ПОКАЗЫВАЕТ, ЧТО ВЗАИМОПОМОЩЬ И ДОБРЫЕ ДЕЛА ЯВЛЯЮТСЯ ЧАСТЬЮ КОРПОРАТИВНОЙ КУЛЬТУРЫ ҚТЖ

ЦИФРЫ ГОВОРЯТ:

ПОЧТИ
6,8 млн тонн

ГРУЗОВ ПЕРЕВЕЗЕНО ЧЕРЕЗ СТАНЦИЮ АЛТЫНКОЛЬ С НАЧАЛА ГОДА.

СЕРВИС СОПРОВОЖДЕНИЯ ПАССАЖИРОВ С ИНВАЛИДНОСТЬЮ ВНЕДРИЛИ НА

64
ВОКЗАЛАХ КАЗАХСТАНА.

730
ПЕРВОКЛАССНИКОВ ИЗ МНОГОДЕТНЫХ СЕМЕЙ ЖЕЛЕЗНОДОРОЖНИКОВ ПОЛУЧАТ ШКОЛЬНЫЕ РЮКЗАКИ С КАНЦЕЛЯРСКИМИ ПРИНАДЛЕЖНОСТЯМИ В РАМКАХ АКЦИИ «СОБЕРЕМ ДЕТЕЙ В ШКОЛУ».

Актуально

КАЗАХСТАН УСКОРЯЕТ РАЗВИТИЕ ЖЕЛЕЗНЫХ ДОРОГ

До конца текущего года в Казахстане планируется завершить строительство стратегически важных железнодорожных линий: Дарбаза – Мактаарал и Мойынты – Кызылжар, а также продолжить крупнейшую за годы независимости программу модернизации железнодорожных вокзалов. Эти задачи были обозначены на заседании Правительства, посвященном развитию транспортной отрасли.

 Руслан РАХМЕТОВ,
Астана

Премьер-министр Казахстана Олжас Бектенов подчеркнул, что развитие железнодорожной инфраструктуры остается одним из ключевых факторов укрепления транзитного потенциала страны.

– Министерству транспорта совместно с АО «НК «ҚТЖ» требуется завершить до конца года строительство ключевых железнодорожных линий – Дарбаза – Мактаарал и Мойынты – Кызылжар, а также реконструкцию вокзалов. Для увеличения мультимодального транзита необходима цифровая трансформация транспортной отрасли. Министерству транспорта совместно с Министерством искусственного интеллекта необходимо обеспечить внедрение современных инструментов с последующей их интеграцией в единое озеро данных Smart Data Transport. Это позволит повысить прозрачность отрасли и активно внедрять решения на основе искусственного интеллекта, – поручил глава Правительства.

Министр транспорта РК Нурлан

Сауранбаев отметил, что транспортный комплекс остается одним из драйверов роста экономики. За последние пять лет объем валовой продукции отрасли вырос в три раза, а по итогам текущего года ожидается на уровне 14,3 триллиона тенге.

Значительный вклад в этот результат вносит железнодорожная отрасль. По прогнозам, объем ее продукции по итогам года достигнет 3,3 триллиона тенге, увеличившись в 3,4 раза.

Для дальнейшего наращивания пропускной способности сети сегодня строятся 754 километра новых железнодорожных линий, одновременно модернизируется около трех тысяч километров существующих путей. Уже в этом году планируется завершить строительство участков Мойынты – Кызылжар и Дарбаза – Мактаарал, что позволит повысить эффективность перевозок и создать дополнительные возможности для роста международного транзита.

Одновременно формируется задел для следующего этапа развития сети. Министерство транспорта приступает к реализации новых инфраструктурных проектов, вклю-

чая строительство третьего главного пути на участке Астана – Караганда и второго пути Арыс – Казалы. Также запланирована модернизация направлений Кызылжар – Шубарколь – Есиль и Индербор – Макат, ведется подготовка к реализации проектов Индербор – Уральск и Караганда – Карағайлы.

Параллельно продолжается обновление пассажирской инфраструктуры. В рамках крупнейшей социальной программы модернизируются 124 железнодорожных вокзала во всех регионах страны. Работы выполняются по утвержденному графику и направлены на повышение комфорта, безопасности и доступности вокзальных комплексов.

Важной составляющей развития отрасли становится цифровизация. Все профильные сервисы уже объединены в национальной транспортной системе «е-Көлік». По словам Нурлана Сауранбаева, принимаемые меры направлены на сокращение времени прохождения государственной границы, полный переход на электронный документооборот и дальнейшее укрепление транзитного потенциала страны.

ҚУАТТЫ ИНФРАҚҰРЫЛЫМ ІСКЕ ҚОСЫЛДЫ

KTZE – Khorgos Gateway құрғақ порты тоғыз 1520 мм калибрлі сұрыптау жолдарын және ағымдық ағытып жөндеу базасын іске қосу арқылы жүктерді өңдеу қуатын арттырды.

2025 жылдың қыркүйегінде енгізілген жаңа инфрақұрылым терминалдың тиеу қабілетін жылына 540 мыңнан 800 мың ДФЭ-ге (TEU) (эквивалентте бір 20 футтық контейнерге тең) немесе 48%-ға арттыруға мүмкіндік берді.

Жаңа жолдар пайдалануға берілгені 9 айда онда 1 300-ге жуық вагон сақталды, 500-ден астам вагонға ағымдық ағытып жөндеу жұмыстары жүргізілді және теміржол платформаларына 10 мыңнан астам автомобиль тиелді.

Сұрыптау жолдары әрқайсы-

сының ұзындығы 57 шартты вагонға дейін жететін тоғыз теміржол құрамын бір уақытта қабылдауға мүмкіндік береді. Бұл вагондарды бағыттар бойынша жинақтауды және сұрып-

тауды, сондай-ақ магистральдық желі инфрақұрылымын босатуды күтпей, контейнерлік пойыздарды қалыптастыруды жеделдетеді.

Жаңа инфрақұрылым сонымен қатар жылжымалы құрамның тоқтап қалуын азайтады, вагон паркін пайдалану тиімділігін арттырады және бос вагондардың жинақталуын қамтамасыз етеді, бұл ең жоғары сұраныс кезеңінде бос вагондардың тапшылығы қаупін азайтуға мүмкіндік береді.

Жобаны іске асыру Khorgos Gateway өндірістік мүмкіндіктерін нығайтты және Қытай – Қазақстан – Орталық Азия – Еуропа бағдарындағы негізгі көлік-логистикалық тораптардың бірінің өткізу қабілетін арттырды.

Ұлан ОРАЗ

БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚ – АДАМ ӨМІРІ

Сұлугүл БАКЕСОВА,
Астана

ҚОҒАМ

Қазақстан Республикасының 2026 жылғы 15 наурыздағы республикалық референдумда қабылданған Конституциясы 1 шілдеден бастап күшіне енді.

«ҚТЖ-Жүк тасымалы» ЖШС Құқықтық мәселелер жөніндегі атқарушы директоры Мұрат Әбдірахманов жаңа Конституцияның негізгі ережелері мен өзгерістерге қатысты түсіндіру жұмыстарын жүргізді.

– Қабылданған Конституция еліміздің қазіргі саяси-құқықтық даму кезеңін көрсетеді және адам, оның өмірі, құқықтары мен бостандықтарын ту еткен Әділетті Қазақстанның конституциялық құндылықтарын нақты бекітеді. Елдің базалық Заңының құрылымы мен мағыналық мазмұны қазіргі заманғы шындықтар мен қоғамдық сұранысты ескере отырып, конституциялық моделді кешенді және ішкі үйлесімді жаңарту негізінде тұжырымдамалық тұрғыда қайта қаралды. Конституция Қазақстан Республикасын дамыту және жаңғыртудың ұзақмерзімді стратегиясының берік іргетасы болуға арналған. Базалық Заң Кіріспеден, 11 бөлімнен және 96 баптан тұрады. Конституцияның Кіріспесі – елдің осы және болашағы үшін бағдар болатын ұлттық құндылықтар мен ең жоғары мақсаттардың көрінісі, – деп атап өтті Мұрат Болатұлы.

Кездесуге қатысушылар ашық диалог пен конституциялық-құқықтық реформалар туралы егжей-тегжейлі ақпарат алу мүмкіндігіне ие болды.

Суретті түсірген Александр ЖАБЧУК

ӘРІПТЕСТЕРІН ҚҰТТЫҚТАДЫ

Қосұйым МҰҚАШЕВ,
Атырау

ИГІЛІК

Өткен айдың соңында жаңадан салынып, пайдалануға берілген Ганюшкино теміржол вокзалы қала халқы мен Құрманғазы ауданының тұрғындарын қуанышқа бөледі.

Вокзал бүгінде толық көлемде жолаушыларға қызмет көрсетіп, жаңадан ашылған қос касса-да билет сатылып жатыр. Соған орай «Жолаушылар тасымалы» АҚ Атырау

телімі бастығының міндетін атқарушы Данияр Күтепов пен Атырау вокзалының касса меңгерушісі Ажар Ахметова Ганюшкино вокзал қызметкерлерін жаңа қоныспен арнайы құттықтап келді.

– Екі елдің шекарасына жақын орналасқан бұл вокзалдың жаңа ғимаратқа ие болуы үлкен қуаныш. Мұнда тек өзіміздің ғана емес, халықаралық бағыттағы пойыздар да аялдап, айына жүздеген жолаушы өтеді. Ал жаңа да жарық вокзалдың және билет кассаларының жолаушыларға лайықты қызмет ететініне сенеміз, – деген Данияр Күтепов вокзал бастығы Елена Алиеваға гүл шоғын сыйлады.

Айта кетсек, Ганюшкино жаңа вокзалының жалпы көлемі 800 шаршы метр. Оның ішінде 150 орындық күту залы, мүгедек адамдарға арналған бөлек күту залы, медпункт, вокзал кезекшісінің бөлмесі, екі билет кассасы, полиция бөлімшесі, жолаушыларға арналған жүк қоймасы, т.б. бар. Вокзал айналасы абаттандырылып, жас көшеттер отырғызылған. Касса қызметкерлерінің айтуынша, жарты жылда Атырау-Ганюшкино арасына тек бір бағыттың өзіне 2 мыңдай, ал Атырау мен Астанаға 7 мыңдай жолаушы қатынаған.

Суретті түсірген автор

ҚАУІПСІЗДІК ЕРЕЖЕСІН ЕСКЕ САЛДЫ

Ұлан ОРАЗ,
Астана

ПРОФИЛАКТИКА

Көліктегі ПД әкімшілік полиция басқармасының қызметкерлері Астана-1 теміржол вокзалы аумағында профилактикалық іс-шара өткізді.

Кездесуге балалар мен жасөспірімдер қатысып, тәртіп сақшылары оларға теміржол көлігі нысандарында өзін қауіпсіз ұстау қағидаларын қарапайым әрі түсінікті түрде түсіндірді.

Көлік полицейлері темір жолдың қауіптілігі жоғары аймақ екенін түсіндіріп, темір жол маңында ойнаудың салдары, темір жолды белгіленбеген жерден кесіп өтуге болмайтындығы, сондай-ақ вагондарға және теміржол инфрақұрылымының өзге де нысандарына шығудың қауіптілігі туралы айтып берді. Тіпті бір сәттік абайсыздықтың өзі орны толмас қайғылы жағдайларға әкеп соғуы мүмкін екеніне ерекше назар аударылды.

Полицияның мәліметінше, 2026 жылдың бірінші жартыжылдығында темір жолды белгіленбеген жерден кесіп өткені үшін 27 мыңнан астам азамат әкімшілік жауапкершілікке тартылған. Қабылданып жатқан шараларға қарамастан, жарақаттану оқиғалары әлі де тіркелуде. Есепті кезеңде теміржол көлігі нысандарында 34 адам жарақат алып, олардың алтауы балалар болған.

ЖАРТЫЖЫЛДЫҚ ЖҮЙЕЛІ ЖҰМЫС

Семей магистральдық желі бөлімшесінің теміржолшылары биылғы жартыжылдықты нәтижелі жұмыстармен қорытындылады. Қызметтік саладағы барлық бағыттар бойынша оң динамика бар.

Қуаныш ҚОЖАЕВ,
Семей

Дегенмен атқарылар шаралар легі әлі алда. Себебі жарты жыл ішінде қолға алынған жаңа бастамалар мен тың жобалардың нақты қорытындысы жыл соңында шығарылады. Жазғы жол күтімі, теміржол инфрақұрылымдарын жаңарту, әлеуметтік саладағы басымдықтар бойынша басталған барлық істер қарқын алып келеді.

– Биылғы жылы бөлімше бойынша төрт негізгі жобаға айрықша басымдық берілуде. Атап айтсақ, Бақты – Аягөз телімінің құрылысы, вокзалдар реконструкциясы, Ақсу – Жаңа-Семей

учаскесі инфрақұрылымын жаңғырту және Семей қаласындағы Қарағайлы ықшам ауданынан теміржолшыларға арнап жаңа тұрғын үй кешенін салу. Негізгі күш осы бағыттарға салынуда, – дейді Семей магистральдық желі бөлімшесінің бастығы Айдын Шәукееханов.

Бөлімше директорының айтуынша, Дегелеңнен Жаңа-Семейге дейінгі аралықтағы теміржол инфрақұрылымын жаңғырту жұмыстары алдағы күзде толықтай аяқталмақ. Нәтижесінде телім бойынның өткізу қабілеті заманауи техникалық шешімдерді енгізу есебінен айтарлықтай ұлғайтылатын

болады. Қазіргі таңда жалпы ұзындығы 240 км теміржол бойында цифрлық автоблокировка жүйесі салынып, 5 жаңа жол айрығы пайдалануға берілген. Сонымен қатар қолданыстағы 3 бөлек пунктте қосымша қабылдау-жөнелту жолдары төселіпті.

Ал Бақты – Аягөз телімінің құрылысы қарқынды жүргізіліп жатыр. Десек те, жартыжылдықтағы жоспарлы шаралардан бөлек екінші кезектегі елеулі жобалар да кезек күтіп тұр. Мәселен, тағмыз айының соңында Аягөз өңірі

бойынша 12,5 км телімге күрделі жөндеу жүргізіліп, бағыттамалы бурмалар жаңартылады. Жоспар бойынша бұл құрылыстың екі ай мерзім ішінде аяқтау қажет. Оның сыртында Өскемен өңірі бойынша күшейтілген орташа жөндеу жұмыстары да бар. Қажетті ресурстар мен техникалық даярлық жұмыстары қазіргі күннен бастап пысықталуда. Бұл ретте НЖС-6 бөлімшесінің өндірістік-техникалық бөлімі мен жол бөлімінің мамандары жұмыс жүргізуде.

Суретті түсірген автор

Өнертабыс

ЕҢБЕК ПРОЦЕСІН ОҢТАЙЛАНДЫРҒАН ЖОБА

Теміржол саласының құрылымдық бөлімшелерінде қолданыстағы технологияны жетілдіру арқылы қалыптасқан жұмыс жүйесіне өзгеріс енгізіп қана қоймай, өндірісте экономикалық тиімділікке қол жеткізіп жүрген мамандар аз емес. Олар енгізген рационализаторлық ұсыныстар тәжірибеде шығындарды азайтып, процесті жеделдетіп отыр.

Ардақ ҮСЕЙІНОВА,
Жамбыл

Сондай жобаның бірі «Жамбыл магистральдық желі бөлімшесі» филиалына қарасты Луговой рельс дәнекерлеу кәсіпорныда табысты жүзеге асуда. Еңбек процесін оңтайландырған бұл идея биылғы «Үздік рационализатор» конкурсында жүлде алды. Мамандардың айтуынша, «РВС-100» және «РВС-120» 5 қабатты тасымалдаушы құрамдарынан рельстерді түсіруге арналған құрылғыны рельс төселейтін жерде ұзын өлшемдерді рельс плетін дәнекерлеудің жаңа технологиясын ұйымдастыру үшін қолдану» тәсілінің экономикалық тиімділігі 215 571 000 мың теңгені құраған.

– Астана қаласында өткен «Рационализаторлық – техникалық дамудың негізі» конференциясында «Үздік рационализатор» конкурсының қорытындысы шығарылып, озық идеялардың авторлары марапатталды. «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның бас инженері Рамазан Садырқұлов, «Самға» ғылыми-технологиялық бастамалар орталығының бас директоры Төлеген Орашев, «ҚТЖ» ҰК» АҚ Техникалық саясат департаментінің директоры Дмитрий Потлов, тағы басқа лауазымды тұлғалар қатысқан жиында біздің кәсіпорын I дәрежелі дипломен марапатталып, 389 250 теңге ақшалай сертификатқа ие болды. Үздік атанған рационализаторлық ұсыныстың авторлары – зейнеткер Алтай Оңдабаев, Павлодар КЭЦ директорының орынбасары

М.Макимов және Луговой рельс дәнекерлеу кәсіпорнының бас механигі Жанат Беспиев.

Рационализаторлық ұсыныстың сипаттамасына тоқталсам, Рельс дәнекерлеу кәсіпорны бұрын қолданыстағы 25, 100, 120 метрлік рельстерді дәнекерлеп келген. Кейін Ақтөбе рельсарқалық зауыты ұзындығы 100 және 120 метрлік рельстерді шығара бастаған соң, РСР-1 және РСР-2 кәсіпорындарында стационарлық жағдайда рельстерді дәнекерлеп, қайта платформаларға тиіп, тасымалдайтын болды. Жұмыс процесін жеңілдету әрі тасымалдау шығынын азайту үшін біз Ақтөбеден келетін рельстерді кәсіпорынға әкелмей, жөндеу жүргізіліп жатқан учаскелерге бірден апарып, сол жерде ЖРДМ (жылжымалы рельс дәнекерлеу машинасымен) арқылы аломотермиттік әдіс бойынша рельстерді төсеу орнында дәнекерлеп біріктіруді ұсындық, – дейді Луговой рельс дәнекерлеу кәсіпорнының инженер-метролог – эколог-рационализаторы Дәулетхан Шүкеев.

Мамандар жүргізген есептерге жүгінсек, бұл жағдайда РСР базасында РВС-100, 120 құрамынан рельсті қайта түсіру және РВС-800 бір деңгейлі рельс тасымалдаушы құрамымен тасымалдау шығындары едәуір қысқартылады. Осы тәсіл тәжірибе жүзінде тиімділігін көрсеткеннен кейін РВС-100 5 қабатты құрамынан 100 метрлік рельстерді шеткі әдіспен түсіру үшін екі төмендеткіш тірктен және қосымша бөлшектерден тұратын рационализаторлық ұсыныс әзірленген.

Дәулетхан Жүнісәліұлының сөзіне сүйенсек, осы тәсілді енгізу арқылы рельстерді төсеу орнында түсіру кезінде тасымалдау тарифтері бойынша айтарлықтай экономикалық тиімділікке қол жеткізуге, жұмыс процесі жеделдетуге мүмкіндік туған. Үздіксіз өндіріс өз кезегінде еңбек өнімділігін арттыратыны түсінікті. Луговой рельс дәнекерлеу кәсіпорнының директоры Бахтияр Түлеков барлық рационализаторлық ұсыныстарды өндіріске енгізіп, тәжірибе жүзінде сынап көруге мүмкіндік беріп қолдап отыратыны да өнертапқыштарға шығармашылық еркіндік беріп отыр екен. Өйткені бұл кәсіпорында өндіріске енгізіліп, үздік деп танылған алғашқы жоба емес. Луговой рельс дәнекерлеу кәсіпорнының рационализаторлық ұсыныстары үш жыл қатарынан ҚТЖ бойынша жүлделі орындарға ие болған.

ТОРАПТЫҚ СТАНЦИЯНЫҢ ТЫНЫСЫ

АЙМАҚ

Қызылорданың солтүстігіндегі Сексеуіл тораптық станциясында шілденің шіліңгір ыстығында да қайнаған қызу жұмыс. Тәуліктің қай мезгілі болса да, тепловоздардың үздіксіз сигналы мен вагондардың тарсыл-гүрсілі бір тынбайды. Әрине бұл кез келген станциядағы теміржолдың күнделікті дағдылы жұмысы десек те, оның ар жағында теміржолшылардың жанкешті еңбегі жатыр.

Сабырхан СЕЙІЛБЕКҰЛЫ,
Қызылорда

Сексеуіл станциясының бастығы Абдулхамит Тұрмантаев ұсынған бес айлық өндірістік көрсеткіштердің қай-қайсысына да көңіл тоғайды. Биылғы жылдың мамыр айы сексеуілдік теміржолшылар үшін табысты болды. Жүк тиеу жоспары 49 вагон болып белгіленгенімен, межені 75 вагонға жеткізіп, жоспарды айтарлықтай асыра орындады. Ал бес айдың қорытындысында 111 вагонға жүк тиеліп, өндірістік көрсеткіштер мұнда да жоғары болды.

Жүк түсіру жұмыстары да қарқынды жүргізілді. Мамыр айында 674 вагонның жүгін түсіру жоспарланған болса, іс жүзіндегі нәтижеде 718 вагон өңделді. Статистикалық жүктеме де жоғарылаған. Мамыр айында ол 69 вагон-сағатты құраса, бес айдың қорытындысындағы көрсеткіш 64,8 вагон-сағат деңгейінде сақталып отыр. Ал бір жүк операциясы кезінде вагондардың бос тұру уақыты жоспардағы 5,1 сағаттың орнына небәрі 1,81 сағатқа дейін қысқарған. Бұл әрбір минуттың бағасын білетін теміржолшылар еңбегінің жемісі екені анық.

– Сексеуіл станциясы – бірнеше бағытты тоғыстырған маңызды теміржол торабы. Мамыр айында ғана станцияға келген 349

пойыз құрамынан Арыс, Бейнеу, Шалқар және Жезқазған бағыттарына жөнелтілетін 17 481 вагон ажыратылып, қайта жасақталды. Ал бес ай ішінде бұл көрсеткіш 1 617 пойызға 80 386 вагон тіркелуімен нәтижеленген. Жалпы станция теміржолшыларының бәрі өз ісін жетік меңгерген теміржолшылар. Олардың нәтижелі жұмысы біздің ұжымның өндірістік әлеуетін айқындайды, – дейді станция бастығы Абдулхамит Тұрмантаев.

Айтуынша, станциядағы маневр жұмыстарын үйлестіретін диспетчер Асхат Науенов қозғалыс жрағын бес саусақтай шебер меңгерген ымаған. Оның әр шешімі ондаған вагонның қозғалысына ықпал етеді. Ал станция кезекшісі Серік Мырзағұлов күн сайын жүздеген вагондар қозғалысын реттеп, жұмысын ұршықша іріп отырады.

Оның сенімді серігі, станция кезекшісі жанындағы оператор Гүлнұр Серікова да қозғалыс қауіпсіздігін қамтамасыз етудегі жауапты міндетті абыроймен атқарып келеді. Пойыз құрастырушылар Асылбек Есмамбетов пен Нұрсұлтан Әкібуллаев жылжымалы құрамдардың уақытылы жөнелтілуіне жауап береді.

Парк кезекшілері Нұрдәулет Үдербаев пен Қайрат Мұқанов әр вагонның тұрған орнын, бағытын, міндетін жаңылмай айтып бере алады. Олардың қырағылығы мен тәжірибесі қозғалыстың үздіксіз жүруіне негіз болады. Ал мыңдаған вагондардың құжаттарын мұқият өңдеп, олардың қажетті бағыттарға дер кезінде жөнелтілуін қамтамасыз ететін құжат өңдеу операторы Венера Салмаева мен тауар кассирі Динара Жандәулеттің еңбегі де ерекше құрметке лайық. Көзге көріне бермейтін осы жұмыс дәл әрі нақты жасалмаса, теміржолдағы бірде-бір операция толыққанды жүзеге аспайтыны анық.

Станция бастығының пікіріне біз де толық қосыламыз. Теміржолшы үшін жетістік тек санмен өлшенбейді. Әр вагонның уақытында жөнелтілуі, әр пойыздың қауіпсіз қозғалысы, әр тапсырманың мінсіз орындалуы – басты өлшем.

Суретті түсірген автор

Интервью

ПОРТ КУРЫК РАСКРЫВАЕТ СВОЙ ПОТЕНЦИАЛ КАК КЛЮЧЕВОЕ ЗВЕНО ТМТМ

Итоги 2025 года и первых пяти месяцев 2026 года демонстрируют качественную трансформацию инфраструктуры порта Курык. О том, как модернизация причалов сокращает время обработки судов, где востребовано казахстанское зерно и какие масштабные проекты реализуются прямо сейчас, в интервью рассказал генеральный директор ТОО «Порт Курык» Еркін Нығметов.

– Еркін Талғатұлы, порт Курык сегодня находится в центре внимания международных логистов. Как вы оцениваете позиции порта на евразийском пространстве по итогам 2025-го и начала 2026 года?

– Порт Курык изначально проектировался как уникальный паромный комплекс, способный одновременно принимать и обрабатывать как автомобильные, так и железнодорожные паромы. Расположение на восточном побережье Каспийского моря предопределило нашу стратегическую роль. Мы обеспечиваем бесповоротные мультимодальные перевозки на огромном плече: от Китая через страны Центральной Азии и Кавказа вплоть до Европы. Сегодня мы видим взрывной рост интереса к альтернативным торговым маршрутам. Значение Транскаспийского международного транспортного маршрута (ТМТМ) продолжает увеличиваться, и порт Курык стал одним из главных, незаменимых звеньев этой глобальной транспортной цепочки.

– Расскажите о возможностях порта. Какова его проектная мощность и какие грузы преобладают в структуре перевалки?

– Общая проектная мощность порта составляет шесть миллионов тонн грузов в год. Из них 4,1 миллиона тонн приходится на железнодорожные причалы и 1,9 миллиона тонн – на автомобильные. Что касается номенклатуры, порт универсален. Мы переваливаем нефть и нефтепродукты, удобрения, металлоизделия, химическую продукцию, товары народного потребления (ТНП) и колесную технику. Отдельное и очень важное направление – это агропромышленный сектор. На территории порта частной компанией построен и успешно функционирует современный зерновой терминал проектной мощностью один миллион тонн в год. Весь объем зерновых культур отправляется в направлении портов Ирана, что делает Курык важнейшим хабом для казахстанского экспорта АПК.

– Насколько сейчас действительно этот потенциал?

– На сегодняшний день порт Курык работает примерно на 30% от своей проектной мощности, обеспечивая перевалку на уровне порядка двух миллионов тонн грузов в год. Для нас это не просто цифра, а огромный резерв для роста. Чтобы привлечь новые грузопотоки и задействовать оставшиеся 70%, мы активно инвестируем в модернизацию внутренней инфраструктуры.

– Говоря об инвестициях и инфраструктуре, какие проекты стали ключевыми в 2025 году и за прошедшие пять месяцев 2026 года?

– Наш главный фокус сейчас – это реконструкция и модернизация подъемно-переходных мостов (ППМ № 1 и № 2). Это «сердце» паромного комплекса, от работы которого зависит скорость всей логистики. В марте 2026 года мы официально завершили глубокую

модернизацию ППМ № 1. Результаты превзошли ожидания: время обработки одного паромов сократилось на треть – с 18 до 12 часов. Более того, мы смогли увеличить единовременную загрузку железнодорожных паромов с 40 до 46 вагонов, существенно повысив объем перевалки на каждый судозаход.

– На очереди второй мост?

– Совершенно верно. Сейчас мы уже развернули работы по модернизации ППМ № 2. Цель аналогичная: сократить время погрузочно-разгрузочных операций с 16-18 часов до оптимальных 10-12 часов и нарастить количество одновременно обрабатываемых вагонов до 44-46 единиц. Когда мы сдадим этот объект, порт получит дополнительный прирост пропускной способности и принципиально иное качество сервиса для наших партнеров.

– Каспий бывает суров, особенно в зимний период. Как порт решает вопросы операционной устойчивости?

– Для обеспечения надежной, а главное, бесперебойной работы в любые погодные условия мы реализуем проект по приобретению

современного буксира ледового класса. Это приобретение решит сразу три важнейшие задачи. Во-первых, обеспечит максимально оперативную и точную постановку судов к причалам в зимний период. Во-вторых,кратно повысит общую безопасность мореплавания в акватории порта. Для порта Курык это стратегический шаг, гарантирующий клиентам, что их грузы будут доставлены вовремя, независимо от капризов погоды. По итогам 2025 года и начала 2026-го мы заложили прочный фундамент для того, чтобы порт Курык стал самым эффективным и технологичным хабом на Каспии.

– Еркін Талғатұлы, помимо модернизации мостов, какие еще инфраструктурные изменения происходят непосредственно в причальной зоне?

– Безопасность и надежность портовых операций всегда стоят на первом месте. Именно поэтому мы реализуем важный проект по модернизации швартовочной линии пирсов № 4 и № 5. Основная цель этих работ –кратно повысить безопасность швартовки судов и полностью защитить причальную инфраструктуру от возможных повреждений при жестких погодных условиях. Реализация этого проекта создаст для нас дополнительные технические условия,

которые позволяют безрисково принимать самые современные крупнотоннажные суда.

– Сегодняшняя логистика немислима без IT-технологий. Какие шаги порт Курык предпринимает в сфере цифровизации?

– 2026 год станет для нас переломным в цифровом плане. Мы планируем полноценное внедрение современной интегрированной системы управления терминалом Terminal Operating System (TOS). Это позволит полностью автоматизировать ключевые бизнес-процессы порта и вести сквозной мониторинг движения грузов в режиме реального времени.

– Что это даст вашим клиентам и партнерам на маршруте ТМТМ?

– Качество взаимодействия выйдет на принципиально новый уровень. Грузоотправители, экспедиторы, судовладельцы и государственные органы получат прозрачный и оперативный инструмент работы. Самое главное – система TOS будет легко интегрироваться с цифровыми платформами других участников Транскаспийского маршрута. В итоге мы повысим общую эффективность работы всего нашего паромного комплекса.

– Одним из самых обсуждаемых проектов на Каспии является создание новой Транскаспийской паромной системы. Какова роль порта Курык в этой глобальной инициативе?

– Это действительно стратегический мегапроект, над которым мы сейчас работаем. Его суть – формирование единой, бесповоротной железнодорожно-паромной платформы между Казахстаном и Азербайджаном. Проект предусматривает строительство специализированных терминалов здесь, в порту Курык, и в порту Баку, а также масштабное обновление флота – приобретение шести паромов нового поколения. Каждое такое судно сможет одновременно перевозить до 120 железнодорожных вагонов, что в три раза превышает текущие стандарты.

– Еркін Талғатұлы, давайте перейдем к конкретным цифрам. Каковы итоговые производственные показатели порта за 2025 год? Удалось ли выполнить намеченный план?

– По итогам 2025 года совокупный объем перевалки грузов через порт Курык составил один миллион 955,5 тысячи тонн. Если разбить этот объем по ключевым направлениям, то по железнодорожным путям было перевезено один миллион 59,4 тысячи тонн грузов. В автомобильном секторе перевалка составила 659,6 тысячи тонн, или 25 544 грузовых автомобиля, что превысило план на 3%. Через зерновой терминал прошло 246,4 тысячи тонн.

– Каковы операционные результаты работы порта за прошедшие пять месяцев 2026 года? Какую тенденцию вы наблюдаете?

– С начала года, за период с января по май 2026 года, общий объем перевалки составил 731,5 тысячи тонн. Динамика по месяцам наглядно демонстрирует, как порт набирал обороты после зимнего периода и завершения первого этапа модернизации. В январе мы обработали 93 тысячи

тонн грузов, в феврале этот показатель вырос до 122,2 тысячи, в марте достиг 165,8 тысячи тонн. После небольшого апрельского отката до 142,9 тысячи тонн в мае порт продемонстрировал положительный результат – 207,6 тысячи тонн грузов.

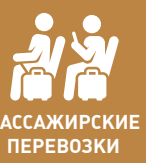
– В глаза бросается мощный скачок в перевалке железнодорожных вагонов весной. С чем связан этот прорыв?

– Этот рост – прямое подтверждение правильности нашей стратегии. В январе по железной дороге было перевалено 21,7 тысячи тонн, в феврале – 60,1 тысячи, а в марте – 95,2 тысячи. В апреле показатель составил 76,6 тысячи тонн, а в мае мы вышли на пиковые 135,7 тысячи тонн. Как я упоминал ранее, в марте 2026 года мы ввели в эксплуатацию обновленный подъемно-переходный мост № 1. Начиная с апреля-мая эффект проявил себя в полную силу. Время обработки паромов упало до 12 часов, а вместимость выросла до 46 вагонов на судно. Рынок моментально отреагировал на ускорение операций, и майский показатель по вагонам практически в шесть раз превысил январский.

– Благодарю вас за очень содержательную беседу! Беседовала Асель ШАЙХЫНОВА Фото Александра ЖАБЧУКА

ПО МЕЖДУНАРОДНЫМ СТАНДАРТАМ

Любовь РОВБА,
Астана

Интегрированная система менеджмента АО «Пассажирские перевозки» успешно прошла международную сертификацию на соответствие стандартам ISO в области качества, экологии, охраны труда и энергоэффективности.

По итогам комплексного аудита авторитетный международный орган по сертификации CERT International s.r.o. подтвердил, что выстроенная национальным пассажирским перевозчиком система управления соответствует критериям четырех стандартов: ISO 9001:2015, ISO 14001:2015, ISO 45001:2018 и ISO 50001:2018.

Подготовка к международной сертификации велась на протяжении всего прошлого года. Процесс включал три важных этапа. Так, в АО «Пассажирские перевозки» провели обучение сотрудников с учетом требований стандартов ISO и современных методов процессного управления. Наряду с этим систематизировали документацию – актуализированы, регламентированы и приведены к международному образцу внутренние процедуры, инструкции и процессы. Кроме того, выполнен внутренний аудит: эксперты компании самостоятельно провели проверку на местах, чтобы выявить и оперативно устранить недочеты до визита внешних аудиторов.

– Пассажирские железнодорожные перевозки – это механизм, требующий слаженности всех звеньев. Главной задачей внедрения интегрированной системы менеджмента стало создание сквозной, прозрачной системы управления. Она позволяет объединить вопросы клиентского сервиса, контроля безопасности, оптимизации энергетических ресурсов и минимизации влияния на экологию в единую рабочую модель, – отмечает главный менеджер департамента развития АО «Пассажирские перевозки» Бакиртбек Куажметов.

В мае 2026 года аудиторы CERT International s.r.o. изучили документацию 16 структурных подразделений, провели интервью с работниками и оценили действующие бизнес-процессы. В результате национальному перевозчику выданы сертификаты соответствия интегрированной системы менеджмента мировым требованиям в области качества, экологии, охраны труда и энергоменеджмента.

Сертификация приносит практическую пользу как компании, так и ее сотрудникам и пассажирам. Так, применение требований стандарта ISO 9001 (Качество) позволяет совершенствовать бизнес-процессы, минимизировать сбои в работе и последовательно повышать качество услуг и удовлетворенность клиентов. Экологический стандарт ISO 14001 способствует снижению углеродного следа и более эффективному управлению производственными отходами. В свою очередь, ISO 45001 (Безопасность труда) направлен на создание комфортных условий работы, снижение производственных рисков и травматизма. Стандарт ISO 50001 (Энергоменеджмент) помогает рационально использовать топливо и электроэнергию, повышая энергоэффективность предприятия и сокращая непроизводственные затраты.

– Получение сертификатов от CERT International подтверждает, что АО «Пассажирские перевозки» движется в едином векторе развития со всей группой КТЖ. Это не только укрепляет статус компании как современного, безопасного и эффективного национального перевозчика, но и повышает ее инвестиционную привлекательность, – считает Бакиртбек Куажметов. – Ежегодные наблюдательные аудиты помогут поддерживать высокую планку эффективности и статус современного и безопасного национального перевозчика.

Руководство и коллектив филиала АО «НК «КТЖ» – «Дирекция магистральной сети» выражают глубокие соболезнования директору филиала «ВЖУ» Дулату Умирзаковичу Кожаметову в связи с невозможной утратой – кончиной отца

Кожаметова Умирзака Талиповича.

Разделяем горечь тяжелой утраты и выражаем слова искреннего сочувствия родным и близким покойного.

Светлая память о Кожаметове Умирзаке Талиповиче навсегда останется в сердцах всех, кто его знал. В этот скорбный час желаем семье, родным и близким душевных сил, стойкости и мужества пережить невозможную потерю.

TRIP OPTIMIZER – ИНТЕЛЛЕКТ НА РЕЛЬСАХ

Ольга УШАКОВА,
Усть-Каменогорск

Использование системы позволяет повысить безопасность движения, улучшить эксплуатационные показатели, снизить расход дизельного топлива, а также уменьшить износ узлов и деталей локомотивного оборудования.

Как отметил начальник эксплуатационного локомотивного депо Оскемен Асхат Елюбаев, система помогает обеспечить одинаково высокий уровень ведения поездов независимо от опыта машиниста.

В эксплуатационном локомотивном депо Оскемен (ТЧЭ-22) внедрена интеллектуальная система автоведения поездов Trip Optimizer. Цифровая технология анализирует профиль пути, характеристики поезда и действующие ограничения скорости, автоматически управляя режимами тяги и динамического торможения локомотива.

– Среди машинистов есть как опытные специалисты, так и молодые работники. Опытный машинист практически наизусть знает профиль пути – где необходимо заранее снизить скорость, а где можно увеличить. Молодой специалист только приобретает этот опыт и нередко выполняет те же действия позже, что приводит к дополнительному расходу топлива. Trip Optimizer фактически работает по логике опытного машиниста, позволяя молодому специалисту вести поезд на более высоком профессиональном уровне, – рассказал Асхат Елюбаев.

По его словам, система особенно полезна для локомотивных бригад, работающих на незнакомых участках.

– Это удобно и для командированных машинистов. При работе на новом участке требуется время для изучения особенностей профиля пути. Система автоведения уже учитывает параметры маршрута и значительно облегчает работу локомотивной бригады. Сегодня Trip Optimizer применяется в Алматы, Семей и Аягозе, а теперь внедряется и в наш депо, – отметил руководитель предприятия.

Машинист-инструктор Эксплуатационного локомотивного депо Оскемен Мусекенов пояснил, что Trip Optimizer представляет собой интеллектуальную систему, работающую по принципу «умного» круиз-контроля. После активации система автоматически выполняет план поездки, выбирая наиболее эффективный режим ведения состава.

В режиме реального времени система сопоставляет координаты поезда с цифровым профилем пути, учитывает уклоны, кривые, ограничения скорости, а также массу, длину состава, количество вагонов и технические характеристики локомотива. На основании этих данных программа рассчитывает оптимальную скорость движения и самостоятельно управляет тягой и динамическим торможением, обеспечивая наиболее экономичный режим эксплуатации.

По словам Рустема Мусекенова, по данным компании Wabtec, сегодня Trip Optimizer используют более 20 крупнейших железнодорожных операторов мира. В Казахстане интеллектуальная

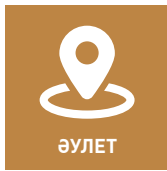
система поэтапно внедряется на грузовых локомотивах.

В эксплуатационном локомотивном депо Оскемен системой уже оборудованы 15 из 19 тепловозов серий ТЭ33А и ТЭ33АС. В апреле и мае текущего года специалисты депо провели опытные поездки на участках Оскемен – Риддер, Оскемен – Кумистау, Оскемен – Шемонаиха, Буктарма – Алтай и Оскемен – Шар.

Во время испытаний проверялась корректность цифрового профиля пути и взаимодействие бортового оборудования с реальными условиями эксплуатации. Испытания подтвердили, что система обеспечивает экономии топлива за счет точного выбора режимов тяги, рационального использования выбега поезда и оптимального управления локомотивом.

Одновременно локомотивные бригады подготовили ряд рекомендаций для разработчиков по дополнительной настройке цифровых карт с учетом особенностей сложного горного профиля железнодорожных участков Восточного Казахстана.

ДАРАҚ БІР ЖЕРДЕН КӨГЕРЕДІ

Ислам ТАЛҒАТ,
Астана

Жәния әжеміз 1930 жылы, ал Тұяқбай атамыз 1939 жылы дүниеге келген. Ата-анасы қайтыс болғанда Жәния 11 жасар, інісі 2 жасар бала екен. Сұрапыл соғыс жылдары бұғанасы қатпаған он бір-он екі жасар қыз елмен бірге тылда ауыр жұмыс істеп, жалғыз інісіне де қамқор болып, ағайын арасында өсіріп жеткізіпті. «Тыл ардагері» медалімен марапатталған Жәния Сисенова әулеттен шыққан алғашқы теміржолшы болды. 1956 жылы Гурьев вагон пайдалану депосына вагон жөндеуші болып кіріп, тапжылмай 32 жыл еңбек етіп, 1988 жылы зейнетке шыққан. Әулеттің ақылшысы, арқасүйері болған ардақты жан 2010 жылы дүние салады. Әпкесінің жолымен теміржолға келген Тұяқбай Сисенов те 1962 жылы Гурьев вагон пайдалану депосына жұмысқа тұрып, 2003 жылға дейін, яғни 41 жыл вагон жөндеуші слесарь болып еңбек етеді. Абыроймен зейнетке шығып, 2014 жылы өмірден өтті. Жары Марфуға Сисенова екеуі үйлесімді ғұмыр кешіп, 8 перзент тәрбиелеп өсірілді. Бүгінде 80-нен асып, ұрпағының ортасында ақылшы болып отырған кейуана – кезінде түзде теміржолдың ауыр жұмысын да қатар алып жүрген батыр ана. «Алтын алқа» иегері 1968-1996 жылдар аралығында Гурьев локомотив депосында кезекші бурмашы, локомотивтерді жабдықтаушы және бригадир болып 28 жыл қажырлы еңбек

етіп, «Еңбек ардагері» медалімен марапатталған. Жуырда мерейтойына орай локомотив депосы басшылығынан гүл шоғы мен алғыс хат алды. Қазіргі таңда Сисеновтер әулетінің ондаған мүшесі теміржолдың әр саласында еңбек етіп жүр. Ақзия Тұяқбайқызы 1985 жылы қарапайым байланыс механигі болып бастап, бүгінде Атырау магистральдық желі бөлімшесінде Азаматтық қорғаныс бөлімінің жетекші инженері қызметін абыроймен атқарып келеді. ҚТЖ басшысының Құрмет грамотасымен және «Қазақстан темір жолына 120 жыл» медалімен марапатталған. Мұхтар Тұяқбайұлы еңбек жолын жол жөндеуші болып бастап, 1985-2011 жылдар аралығында 26 жыл бойы тапжылмай еңбек етіп, Атырау жол дистанциясының бас инженері деңгейіне дейін жетті. Оның жұбайы Алмажай Дюржанова 1983-2022 жылдар аралығында Атырау жол дистанциясында қатардағы инженер қызметінен бастап, техникалық бөлім бастығына

дейінгі абыройлы жолдан өтті. Салаға сіңірген ерен еңбегі үшін «Қазақстан темір жолына 100 жыл» медалімен марапатталды және «Құрметті теміржолшы» атағын иеленді. Тұяқбай атаның ұлы Бауыржан Сисенов 1995 жылдан бері қарапайым жол жөндеуші қызметінен бастап, бас инженер лауазымына дейінгі үлкен жолдан өтті. Қазіргі уақытта тәжірибелі маман ретінде Атырау жол дистанциясында өндірістік оқу шебері болып, жас буынды тәрбиелеуге үлес қосуда. 2013 жылы Бауыржан Тұяқбайұлы «Ақтөбе-Атырау» бағытындағы №691 жолаушылар пойызымен іссапардан келе жатқанда тамбурда тұрып вагон дөңгелегінің айналып, қауіпті дыбыс шығарып келе жатқанын естиді. Тәжірибелі теміржолшы бұл ақаудың соңы үлкен апатқа әкелетінін бірден түсініп, жолаушылар пойызын шұғыл тоқтатуға ықпал етті. Белгілі болғандай, ол өз әрекетімен қауіптің алдын алып, жүздеген жолаушының өмірін сақтап қалды. Жауапкершілік қасиеті мен қырағылығы үшін ҚТЖ басшылығының Алғыс хатымен марапатталды. Бүгінде әулеттің дәстүрлі жолы үшінші буынға ауысты. Тұяқбай немересі Әлжан Атырау жол дистанциясында жол жөндеуші болып жұмыс істейді. Соғыс басталған шақта жетім қалған екі жасар ұлдан 28 немере мен 39 шөбере тарап, бір қауым елге айналған. Ал оның бастауында бауыр десе жанын құрбан ететін қазақтың қайсар әйелі тұр.

Иногда большое добро начинается с самой обычной встречи. Именно так произошло с сотрудницей HR филиала АО «НК «КТЖ» – «Дирекция по модернизации вокзального хозяйства» (ЦВХ) Алией Аягановой. Осенью прошлого года она впервые взяла в руки вязальные спицы, а уже в ноябре основала волонтерский проект «Аяла», который помогает детям в родильных домах Казахстана.

ДОБРО, КОТОРОЕ МОЖНО СВЯЗАТЬ

Руслан РАХМЕТОВ,
Астана

22 ноября 2025 года появился волонтерский проект «Аяла». Его цель проста и одновременно бесценна – дарить тепло самым маленьким пациентам казахстанских родильных домов, детям, родившимся раньше срока. Сегодня одной из его движущих сил стал клуб вязальщиц КТЖ, объединивший сотрудниц компании вокруг общего доброго дела.

– До сентября 2025 года я вообще не умела вязать и никогда этим не увлекалась. Все началось со знакомства с девушкой из Актобе, которая участвовала в похожем благотворительном проекте. Я сказала ей: «Я тоже хочу помогать детям». Потом предложила открыть такой проект в Астане. Так все и началось, – вспоминает Алия Аяганова.

Уже в декабре первые связанные вручную комплекты отправились в столичные родильные дома. Сегодня география проекта значительно шире. Теплые шапочки, носочки и пледы получают малыши в Астане, Кокшетау, Актобе, Караганде, Жезказгане и Уральске. Ежемесячно волонтеры изготавливают и передают около 80 комплектов. За каждой вещью – десятки часов кропотливой работы и искреннее желание поддержать семью, которым особенно нужны забота и надежда.

Постепенно вокруг «Аялы» сформировалась команда единомышленниц. Сегодня в проекте

регулярно участвуют около 20-30 вязальщиц, в их числе сотрудницы различных подразделений КТЖ. Каждая вкладывает в изделия свое время, заботу и тепло.

– Мы никого не торопим и не заставляем. Каждый вяжет в своем темпе. Радует, что каждому готовому комплекту и каждой новой вязальщице. Для нас это уже маленькая победа, – говорит основательница проекта.

Все участницы работают исключительно на добровольной основе. Они собираются по выходным на мастер-классы, а затем готовые изделия стирают, аккуратно упа-

ковывают и передают в родильные дома. К каждому комплекту прикрепляют небольшую открытку с добрыми пожеланиями.

– Нам написала одна мама. У них много лет не было детей, и после рождения долгожданной дочери они получили наш комплект. Она прислала очень теплое письмо со словами благодарности. Наверное, ради таких моментов все это и делается, – подчеркивает она.

Проект «Аяла» стал примером того, как железнодорожницы, объединенные общей идеей, дарят тепло тем, кто особенно в нем нуждается, – самым маленьким жителям страны.

Но на этом останавливаться Алия не собирается. Ее следующая мечта – создать в КТЖ «Книжный клуб», где коллеги смогут не только обсуждать прочитанное, но и проводить время с пользой, объединяясь вокруг добрых инициатив.

Фото Александра ЖАБЧУКА

Спорт

ГОЛ ЗА ГОЛОМ – К ПОБЕДЕ

Узловой отборочный тур на кубок железнодорожной футбольной лиги Казпрофжел-2026 прошел в Усть-Каменогорске. За право представить узел на следующем этапе соревнований боролись пять команд, сформированных из работников железнодорожных предприятий.

Перед началом матчей участников приветствовали представитель Центрального совета ОО «Казпрофжел» Айгуль Жайлаубаева, начальник станции Оскемен-1 Даулетказы Библив и инструктор по спорту Жалгас Бекенов.

– Мы проводим такие турниры ежегодно. Команда, которая победит на узловом этапе, представит Усть-Каменогорск на региональном турнире, где встретится с коман-

дами Семей, Алматы и Павлодара. Победитель регионального этапа выйдет в финал, – напомнила Айгуль Жайлаубаева.

Соревнования проходили по круговой системе и продолжались около четырех часов. Каждая команда стремилась набрать максимальное количество очков, а решающие встречи получились особенно напряженными.

По итогам турнира первое ме-

сто завоевала команда станции Оскемен-1, второе – Оскеменского эксплуатационного вагонного депо (ВЧД-24), третье – команда Оскеменской дистанции пути (ПЧ-37).

Индивидуальными наградами были отмечены лучшие игроки турнира. Лучшим защитником признан Нурлан Смаилов

(ВЧД-24), лучшим бомбардиром – Рахат Сейелханов, лучшим вратарем – Болат Жұртбаев (ПЧ-37).

– У нас собралась сильная команда. Ребята сыграли очень хорошо, поэтому победа заслуженная, – подчеркнул составитель поездов станции Оскемен-1 Дастан Даутов.

Ольга УШАКОВА, Усть-Каменогорск
Фото автора

АЯДАЙ БЕКЕТТЕГІ АЗИЯ ЧЕМПИОНЫ

Маңғыстау теміржолының шеткі нүктесі Болашақ станциясына қарасты Құрмаш бекетінің кезекшісі Әлихан Аббасты теміржолшылар жақсы білсе керек. Екі жыл бұрын қатарынан екі рет әлемдік спорттық додада еліміздің туын көкке көтерген теміржолшы жігіт – АРАШИ ММА бойынша Қазақстанның спорт шебері және осы спорт түрінен Азия чемпионы.

Алдыңғы жылы Египеттің Каир қаласында өткен жарысқа қатысып, жиырмаға жуық елдің спортшылары арасынан суырылып шығып, «ARASHI MMA world championship 2024» жеңімпазы болып оралған Әлиханнның тобы командалық есеппен бірінші орынға шығып, Қазақстан қоржынына 17 алтын салды. Қазақ балалары Африка құрлығында еліміздің Әнұранын шырқатып, Әлихан Қазақстан туымен қатар ҚТЖ туын да алып шыққан болатын. Сондай-ақ Үндістандағы Азия ойындарына да қатысып, алтын медаль алған ММА жауынгері жан-жақтылығымен де танымал. Спорттың бір түрімен ғана айналысып қоймайды, ММА-ден де басқа жетістіктері көп. Күрестің

арнайы тәсілдерін жетік меңгеріп, соның ішінде қоян-қолтық ұрыс бойынша Қырғызстанда өткен OPEN турнирінің чемпионы және греппингтен Қазақстан чемпионатында жеңімпаз болған. Бокстан үш мәрте Қазақстан чемпионы. Студенттер арасында өтетін универсиада ойындарында үш жыл қатарынан бірінші орын алған. Қазір «АРАШИ ММА» федерациясының Қазақстан қаласындағы жаттықтырушысы. Талай қаракөздің спорттық серік етіп, жаман әдеттен аулақ болуына септігін тигізіп жүр.

– Егіпетте өткен әлемдік жарысқа қатысу кезінде қолымды сындырып алғанмын. Соған қарамастан, сынған қолмен-ақ жеңіске жеттім. Елге келіп емделуді бастап,

жарыстардан біраз уақытқа демалысқа кеттім. Жоспарларым көп болатын. Шәкірттерімді Аргентинаға алып баруды, өзім Абу-Даби мен Ресейдегі және басқа да үлкен жарыстарға қатысуды ойлағанбыз. Оған уақытша денсаулығым жарамааса, кейін қалпына келгесін қаржы мәселесі қолбайлау болды. Егіпеттегі жарысқа теміржолдың жергілікті кәсіподағы қаржылай қолдау көрсетті. Шетелге шығу арзанға түспейді. Оны шағын бекетте кезекші болып еңбек ететін мейлін жалақы көтермейді, сондықтан да қазір әлемдік додаларға қатыса алмай отырмын. Бұл аралас жеке-жек болғасын олимпиадалық спорт түрлеріне жатпайды. Оған демеушілер болмаса, басқа жерден

қаржы қарастырылмайды. Ал менің армандарым көп. Әлі талай жерде, бірнеше құрлықта еліміздің көк туын желбіретсек деймін, – деп арманымен бөлісті Әлихан.

Өткен жылы өмірлік серігін жолықтырып, отау құрған Әлихан жанында әке атанды. Жас жұбайлардың шаңырағында Айдария есімді ару дүниеге келді.

Шахида ЖҰМАН, Маңғыстау
Суретті түсірген автор

КҮЙДІРГІГЕ КҮДІК АНЫҚТАЛСА...

Ардақ ЕРУБАЕВА,
Ақтөбе

Ақтөбе станциясында күйдіргі дертіне күдік анықталған жағдайдағы іс-қимыл алгоритмі пысықталды. Оқу-жаттығуға теміржол, санэпид-станция, құқық қорғау және төтенше жағдай қызметтерінің мамандары қатысып, өзара іс-қимыл деңгейі тексерілді.

Жаттығу станцияға келіп тоқтаған вагондарда жоспарлы түрде өтті. Іс-шараны Ақтөбе бөлімшелік көліктегі санитарлық-эпидемиологиялық бақылау басқармасы ұйымдастырды. Сценарий бойынша санитарлық-карантиндік тұйықта күйдіргіге күдік анықталды. Мамандар науқасты оқшаулау, байланыста болған адамдарды анықтау және індеттің таралуына жол бермеу бойынша әрекеттерді пысықтады.

– Мұндай оқу-жаттығулар қызметтердің дайындық деңгейін арттыруға мүмкіндік береді. Жаттығу шынайы жағдайға барынша жақын ұйымдастырылады. Бұл мамандардың төтенше жағдайда қалай әрекет ету керектігін пысықтап, барлық қызметтердің үйлесімді жұмысын қамтамасыз етуге септігін тигізеді, – деді Ақтөбе бөлімшелік көліктегі санитарлық-эпидемиологиялық бақылау басқармасының санитарлық-эпидемиологиялық бақылау бөлімі басшысының міндетін атқарушы Сұлұшаш Жұмағазина.

Оқу-жаттығуға «Жолаушылар тасымалы» АҚ «Батыс» филиалының қызметкерлері, облыстық клиникалық жұқпалы аурулар ауруханасы, жедел медициналық жәрдем қызметі, Ақтөбе обаға қарсы станциясы, Ұлттық сараптама орталығы, желілік полиция мен әскерилендірілген теміржол күзеті қатысты.

Суретті түсірген автор

Бас редактор
Дина Муздубаева

Бас редактордың орынбасары
Меруерт Өмірзақова

Редакцияның мекен-жайы:
Астана қ., Д.Қонаев көшесі 6.
тел: 8 (7172) 60-44-87,
60-44-88, 60-44-92

Басылымның таралымы 8 000
Газет сейсенбі,
жұма күндері шығады.

Жауапты хатшы
Ерболат Тілеубергенов,
тел.: +7 702 5795768

Кезекші редакторлар:
Л. Ровба, Р. Рахметова

Газет шығару және тарату қызметімен
«Қазақстандық салалық теміржол
көлігі қызметкерлерінің кәсіби одағы»
қоғамдық бірлестігі айналысады.

© «Қазақстан теміржолшысы»
газетінде жарияланған
материалдарды
көшіріп немесе өзге басу үшін
редакцияның жазбаша рұқсаты
алынбай, газетке сілтеме жасалуы
міндетті.
Редакция авторлар мақаласы мен
жарнама мазмұнына жауап бермейді.

Меншікті тілшілер:

Атырау: Қосымш Мұқашев 8-778-946-09-66
Ақтөбе: Ардақ Ерубаева 8-702-843-27-97
Шығыс Қазақстан: Ольга Ушакова 8-777-203-51-87
Семей: Құнанш Қржаев 8-707-906-79-80
Маңғыстау: Шахида Жұманова 8-707-886-72-45
Орал: Анна Панищева 8-707-910-74-17
Қызылорда: Сабырхан Нәдірбаев 8-778-409-78-59
Жамбыл: Ардақ Үсейінова 8-777-667-26-20
Қарағанды: Светлана Могай 8-777-893-66-76
Қостанай: Аслан Құдабаев 8-705-267-44-00
Павлодар: Айдана Ертай 8-777-498-31-61

Газет басылатын қалалар:

Астана, Сілеті 30
«Медиа-холдинг «ERNUR» ЖШС

Ақтөбе, Смағұлов көш., 9/2.
«Хабар-Сервис» ЖШС

Қазақстан Республикасы Баспасөз және
бұқаралық ақпарат ісі жөніндегі Ұлттық
агенттігіне тіркеліп, 1997 жылдың
30 шілдесінде № 601 тіркеу күнілігі берілді.